1871. III. évfolyam. 200. szám. Kedd, október 10.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főplacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Úgy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A cseh kiegyezés és a paritás.

= Horvátországban ismét bonyodalmak készülnek, s e bonyodalmaktól lehetlen elvitatni azon fontosságot, melyet azoknak a csehekkel folytatott s most már bevégzéshez közeledő kiegyezés ad.

A horvát nemzeti párt politikai nézetek, óhajok tekintetében egy huron pendül a cseh egyezkedő párttal, s ezek közt s *véd-* és daczszövetség nem most e kiegyezési alkudozások megkezdésének napjától datalódik, hanem fenáll az már rég időtől fogva.

Mind a horvát, mind a cseh nemzeti párt egy nagy szláv birodalomról álmodozik, s a közös álmodozás őket közös működésre is egyesiti az alkotmányos viszonyok ellen.

Ki nem tudja azt, minő hatalmas anyagi és erkölcsi támogatást nyertek a horvát dissidensek Csehországból, ki nem tudja azt, hogy az osztrák foederalisták előgárdája, a dalmaták, Horvátországból nyertek erősbitést.

Most a magasan dagadni kezdő szláv folyam Csehországban kicsapott a partokon, s igy nem csoda, ha ennek következtében a horvát testvérek is kedvet kaptak ismét, a már szokszor eljátszott nemzetiségi komédia egy ujabb jelenetének szinrehozatalára...

A jelen körülmények közt bonyodalmat kereső horvát nemzeti párt nem csupán a magyar elem tetterejét akarja bénitani, hanem szolgálni akar az osztrák foederalismusnak is.

Ugyanis, az 1867. XII. tvczikk 28. § azt mondja: „A közösügyek azon részére nézve, mely nem csupán a kormányzat köréhez tartozik, Magyarország se teljes birodalmi tanácsát, se bármi néven nevezhető közös, vagy középponti parlamentet czélszerünek nem tart, hanem *ahhoz ragaszkodik*, hogy miután az ő felsége legmagasabb trónbeszéde szerint is közös kiindulási pont a pragmatika sanctio, egy részről a magyar koronaországai együtt, más részről ő felsége többi országai és tartományai együtt ugy tekintessenek, mint teljesen egyenjogu, s két külön fél. Következve a két fél között a közösügyek kezelésére nézve mellőzhetlen feltétel a teljes paritás."

Most, mihelyt Magyarország két vagy több vele egyenjogusitott állammal fog szemben állani, a dualismus megszünt, s igy a paritásnak vége, s a 67-ki kiegyezés alapja semmivé van téve.

Magyarország azon delegatiót, mely nem a lajthántuli összes tartományok által közösen, hanem egyes tartománygyülések által külön-külön neveztetett ki, nem tekintheti sem egyenjogunak, sem törvényesnek. Már pedig a cseh kiegyezés a cseh delegatusoknak törvényes elkülönözött állást tart a delegatiókban fen, a minőt pedig a magyar képviselőházból választott horvát delegatusok magoknak nem követelhetnek.

Ezen pont az, melyre most a cseh- és horvát nemzeti párt főfigyelme, a horvátországi zavarok előidézésénél forditva van, hogy azon emeltyüt, melylyel az egész cseh kiegyezést ki lehet forditani sarkából, jó előre szélyeltörjék.

A cseh lapok most azt vitatják, hogy a delegatiok horvát tagjai már nem törvény szerint megválasztottak, s fenyegetőznek, hogy a legközelebbi magyar delegatiót törvénytelennek nyilvánitják.

Igy aztán két részről levén a delegatió törvénytelennek nyilvánitva, előbbutóbb a birodalom mindkét felében egész komolyan kellend gondolkozni a 67. kiegyezés szerinti delegitióknak megszüntetéséről, s valami oly intézménynyel helyettesiteni azt, mely a csehkiegyezés feltételeinek megfelelend.

Hogy aztán a javitással mi lesz majd, azt Hohenwarth és pártja talán magok sem tudják még, s követik az osztrák alkotmányos férfiak azon politikáját, melynek fő mottója: „az idő mindent meghoz."

Egy azonban bizonyos, — a cseh kiegyezés, a delegatióknak egész más alakot fog kölcsönözni, — mely megdönti a paritást, s lehet-e azt gondolni, hogy azon kormányférfiak, kik egyenesen a 67-ki kiegyezés emberei, akkor, midőn a kiegyezés főalapja a paritás meg lesz döntve, megmaradjanak a kormányon. Mi azt hiszszük nem!

A cseh kiegyezés tehát remélhetőleg az Andrássyminlszterium bukását fogja maga után vonni.

— **A képviselők hanyagságának** szomoru következményei lesznek. Kezd ébredezni a nemzet, s nem türheti el, hogy a honatyák egy része távolléte által tünjék ki az országgyüléseken. Itt volt a példa közelebb is. 30 millio forgott szóban s mily sokan nem tartották a „tisztelt házat érdemesnek arra, hogy becses jelenlétükkel megtiszteljék, s e tekintetben erélylyel vetekednek a bal és jobboldali képviselők. S mi lesz ennek a következése? Az, hogy jövőre hüségesebb kezekre bizza a nép a haza ügyét. Igy történt, hogy Nagy Károlyban a derék Kende Kanut ellenében — épen ezen okból — Novák Gusztávot lépteték fel jelöltül a a jövő választásra.

— **Képviselőjelölt.** Gyula-Fehérvárott az ellenzék szervezkedett, s K. Papp Miklóst a „Magyar Polgár" derék szerkesztőjét léptette fel követjelöltül. Őszintén kivánunk sikert a a gyulafehérvári ellenzék törekvéseinek!

— **A honvédelmi miniszterium** a közös hadminiszterium megkeresése folytán, közli a hajósnövendékeknek a hadtengerészetbe felvételére vonatkozó pályázatot. E szerint felvétetnek 15—17 éves koruak, kik jó erkölcsüek, irni olvasni tudnak s jó tehetségüek, szellemileg és testileg kifejlettek; matrózokká és matrózaltisztekké képeztetnek, s ennél magasabb előmenetelre nem számithatnak; teljes ruházat és élelmezés mellett 14 kr. napi zsoldot kapnak. A folyamodványok a szüle vagy gyám részéről az illető hadkiegészitő parancsnokság utján a pólai kikötő parancsnoksághoz adandók be, kellő igazolványokkal ellátva. A fölveendők a cs. hadtengerészetnél 10 évig tartoznak szolgálni.

= **A miniszterium ellen** Bécsben még egy uj oppositio alakult, és pedig magában a miniszterium kebelében, mert azon memorandumban, melyet maga a miniszterelnök helyeselt, oly pontok vannak, mely pontokat sem a miniszterek, sem a csehek meg nem tarthatnak, s a reichsrathban ellen fognak szegülni a memorandum ezen része megtartásának, s a csehek engedni fognak. Nem szép komédia lesz-é ez?

= **Tóth Vilmos** belügyminiszter vasárnap Tarnóczra utazott, Lónyai pedig tegnap Bécsből Pestre érkezett.

A törvényhatóságok szervezése.

*** Van abban valami elszomoritó, midőn az ember utólszor véli látni kedveltjét. Hogyne volna akkor keserves az alkotmány védbástyái hiveinek, a megyebizottmányi tagoknak, midőn a régi kedves megyei intézménytől meg kell válniok.

Közel az idő, midőn a válás pillanata elérkezik, már elkezdődött a bucsuzás.

Akarva, nem akarva, fátyolt kell vetnünk a multra. Óh bár ne jönne oly kor, midőn a megyéknek el kellend énekelni a megyék uj urairól: Öröködbe uram pogányok jöttek.

Csanád-megye e hó elején tartá bucsuülését. Az ottani jobboldali szellemü lap a következő szavakban fejezi ki a gyülés hangulatát:

„Bizony kevesen valának az utolsó gyülésen. Főispán ur szép, megható beszéddel nyitotta meg a tanácskozást, — mely aztán csöndesen haladt, csak néha-néha villant fel a vitatkozási kedv, mig ismét egyhangu felolvasások következtek. Mintha kihalt volna az előszeretet alkotmányunk védbástyája iránt, mintha meghidegült volna a szív, mely tavaly ugy aggódott a régi megye életeért." . . . .

Hát Szegeden mi történik? Ott oly szerencsétlen helyzetben van a virilisek egy része, hogy olvasni nem tud.

A városi szervező bizottság első osztálya mely a virilisek névsorának összeállitásával volt megbizva, ezeket meghivatta egy kis examentételre. Meg is jelentek a napokban a bizottság előtt s kikérdeztetvén, csakugyan kisült, hogy biz ők nem értik azt a mesterséget, a mit az első elemi iskolás-gyerek is tud. Ennélfogva nagy vagyonuk mitsem használván, a virilisek névjegyzékéből a törvény értelmében kitörültettek. Egyet kivéve, a többi szép módjával bevallá irástudatlanságát; hanem az az egy mindenképen be akarta bizonyitani, hogy ő tud irni, olvasni, s valóságos vizsgálatot tett le a bizottmány előtt, hanem a kalkulus mind a szó-, mind irásbeli vizsgából szekundára esett ki.

Europa jövője.

= A „Pos. Ztg." egy varsói német tollából az alábbi kuriósus czikket közli, melyben az illető merész ollóval szabja az uj Európát.

Ez idő szerint egész Europa két államnak — Német- és Oroszországnak — kénye kedvére van bizva, irja az illető német hazafi. Anglia nem egyéb mint a hanyatló Velencze. A suezi csatorna megnyitása visszavezette a világkereskedést hajdani medrébe, miután a tizenhatodik század óta Anglia és Németalföld előnyére félreterelteték, és déli Europa fokozatosan magához fogja vonni azon gazdagságot, a melyet eddig Anglia monopolizált. Az aristokrata osztály elkülönzése az angol nemzet többi részétől félreismerhetlen jele Anglia hanyatlásának.

Anglia a krimi és mexikói háboruk óta nem elegyült a szárazföld politikájába, valószinüleg mivel érezte, hogy életerei kimerülő félben vannak. Reá nézve nincs más választás, mint szövetkezni Németországgal, vagy elveszni avult előitéletei s ósdi intézményei közepette.

A mi a latin nemzedéket illeti, a „meghóditott Franczia ország," a „Gyámoltalan Olaszország" s az „anarchicus Spanyolország — belviszájok által fogják azokat tönkre tenni. — Ausztria napjai szintén megszámlálvák. Az uj miniszterium az állam végromlásán munkál. Az osztrák nemzetiségeknek ajánlott autonomia semmi esetre sem közigazg. decentralisatio, a melynek czélja az ország anyagi felvirágzásának előmozditása, de első lépés a végszétzüllésre, melyből a legnagyobb hasznot Orosz és Németország fogja huzni.

A gasteini értekezlet pillanatra háttérbe tolta ez eredményt, mely azonban kimaradhatlan. A mai Ausztria a dolog természetes rendje szerint Német és Oroszország s a Bismack által tervezett uj magyar-román birodalom közt fog felosztatni.

Holland, Dánia, Svédország, Holland és a Svájcz német kaotnai mindmegannyi parányok, melyek engedni fognak a vonzerőnek s beolvadnak a nagy német birodalomba.

Ekkor Orosz és Németország fognak egymással szemben állani mint Europa urai; s a határszabályozás e két államot komoly összeütközésbe hozhatja egymással. Oroszország tiz év mulva, ha vasuthálózata s hadseregének ujjászervezése be lesz fejezve, igen rövid idő alatt egy millió harczost lesz képes a Duna, vagy Dnieper mellett öszpontositani. Az előbbi folyamtól előnyomulva elvághatja Németországot a kelettől, mig a Dniepertől Lengyelországon keresztül haladva misem állaná utját egész Berlinig.

Ez utóbbi eset különösen veszélyes lehetne Németországra nézve egy francziaorosz szövetség esetében, miért is okvetlenül szüséges, hogy Németország határait a Dnieperig igyekezzék kiterjeszteni, mielőtt az orosz hadsereg és vasut készen lenne. Ha e czélra ujabb háborura lenne szükség, czélszerü lesz, ha a németek a lengyel tartományokba lépve proclamatiót bocsátanak ki, melyben tudatják, hogy ők Lengyelország helyreállitása végett inditottak háborut Oroszország ellen; ez két hónap alatt 500,000 főnyi kontingessel növelné a német hadsereget; sőt magában Oroszországban is számos szövetséges találkoznék.

Az orosz tisztikar 74 százalék a legalább is német nemzetiségü s egyedül 12 százalék orosz s ugyanily arányban találhatók németek a közigazg. hivatalnokok soraiban is. A mi a hadseseget illeti, a létszámot a jelen rendszer mellett csak ujonczokkal lehetne háboru esetén kiegésziteni, a kik nem értenek a hátultöltő fegyverekhez s a kik inkább akadályul, mint segitségül szolgálnának. A német törzskarnak azonban nem szabad azon hibát elkövetnie, a melyet Napoleon 1812-ben elkövetett s nem kell Sz. Pétervárig avagy Moskváig hatolnia. Ha Németország a balti és a lengyel tartományokat elragadja, ez már elég vereség leend Oroszországra s ez kénytelen lenne figyelmét kizárólag Ázsia felé forditani.

UJDONSAGOK.

*** Az előfizetési határidő eltelvén felhivjuk a t. cz. közönséget az előfizetési pénzeknek mielőbb beküldésére. Az előfizetési dijak a lap homlokán olvashatók. Helybeli előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési pénzt Telegdy K. Lajos vagy ifj. Csáthy Károly könyvkereskedő uraknál mielőbb fizessék be.**

* **Adományok a Csokonai szoborra:** Szilágyi Lajosné Fényes Lina 5 ft Csokaji Fényes Zsuzsánna 2 ft. Debr. okt. 9. 1871.
Tóth Antal
ptnok.

* **A Csokonai ünnepélyen** a „Vasárnapi Ujságot K. Tóth Kálmán, a „Nagyvárad"-ot Papp Károly, a Marosvásárhelyen megjelenő „Erdély"-t Kerekes Sámuel fogják képviselni.

* **Figyelmeztetjük** olvasóinkat a holnap — szerdán, a Csokonai ünnepély alkalmából, és épen a szobor javára rendezett szinházi diszelőadásra és pedig annyival inkább, mert a holnap előadandó képletek csupán ez alkalomra levén összeállitva, azok nem igen kerülnek többé elő szinpadunkon.

* **Hamar László** „Csokonai-Emlény"-e ma az előfizetőkhöz szétküldetett. Nem vagyunk illetékesek, hogy e csinos és szép kiállitásu album felett itéletet mondjunk, hanem közöljük annak egyszerüen változatos tartalmát, mely a következő: „Csokonai Vitéz Mihály emlékszobráról" (képpel). „Az első női lap hazánkban és Csokonai" Károly Gy. H. „A franczia nemzethez" Balogh Zoltán. „Mulatság a romok közt. Tóvölgyi Titusz. „Csokonni lak-és halálozási helye" (képpel,) „Csokonai és Pálóczi Horváth Ádám" Szana Tamás. „Magányban" Udvardy Géza. „A gyujtogató" Ábrai Károly. „Miczbánné" Illyés Bálint. „A magyar Anákreon" Szatmári Károly. „Az elveszett kamélia" Hamar László. Nagy Imre hagyományaiból: I. „Bölcsődal," II. „A király." „Éva" Szabó Antal. „Mikes keserve Rákóczy sirján" Illyés Bálint. „Csokonai siremléke" (képpel.) „A küzdelem nehéz vala" Szántay Aladár. „A büvös ital" Hamar László. Csokonai költeményeiből: I. „A lélek halhatatlansága" II. „Szerelmes kivánság." „Egy fejedelemnő a ki a férfiakon is tultett" Károly Gy. H. — „Csokonai Vitéz Mihály." Oláh Károly.

* **A főiskolai énekkar** ma délután négy órakor az emlékkertben nyilt próbát tartott, mely szépen sikerült; összesen negyvenöt kántordiák fog müködni a holnapi ünnepélyen

* **A kis honvédek** is kiállanak holnap a Csokonai-ünnepély alkalmával, s hozzájárulnak az ünnepély érdeke emeléséhez.

* **A tiszai vaspálya** folyó hó 4-éről német nyelven irott levelében fordul a városi hatósághoz azon kérelemmel, hogy a september 25-én Debreczen és Szoboszló közt éjjel átvonult vonat által elgázolt szamárnak tuiajdonosa — vigyázatlanságért, miből nagyobb baj is származhatott volna, büntetések meg. Ideje volna már, hogy a társulat közegei a magyar földön, kivált oly tősgyökeres város előljáróságával mint Debreczen, magyarul leveleznének! A germanisatio ezen megrovást érdemlő esete ellen kötelességünknek tartottuk felszólalni!

* **A zenedei növendékek** felvétele s beiratása mai naptól kezdve, f. évi okt. 15 ig a zenede igazgatói szobában mindenkor délelőtt 11-től 1 óráig történik. Miről a tisztelt szülők ezennel tisztelettel értesittetnek. Kelt Debreczen okt. 9. 1871.

Sz. Nagy Károly
zenedei igazgató.

* **Debreczen környékén**, Biharmegyében s a Hajdukerületben talált kő és bronzkorszaki maradványokról — Szántay Aladár érdekes kis füzetet irt s bocsátott közre, melyet ajánlunk a régészet kedvelői figyelmébe. A füzet végén lelkes szavakkal figyelmeztet szerző a régiségek megőrzésére. Itt sokat tehetnének a lelkészek és községi előljárók. A csinos füzetke 16 lapra terjed s kapható a helybeli könyvárusoknál. Ára?

* **A vasuti indóház** átalakitásával együtt járó kellemetlenségek már szünőfélben vannak, a mennyiben a bejárás a főbemenetnél megnyittatott. Az eddigi szük és ronda helyiségek helyett elég tágas és csinos termek állanak az utazók kényelmére. Örömmel veszszük tudomásul, hogy az indóház homlokáról már a kétfejü sas is lerepült. (Ugy látszik, hogy nem messze távozott a két fejü sas, mert a nváradi indóházon még most is ott diszeleg. Az ottani lapokat bizonyságul hivjuk fel!)

* **A kertészeti egylet** faiskolájának 1871-ik évi őszi és 1872-ik évi tavaszi, névsora s árjegyzéke megjelent, s szétküldetett. A debreczeni kertészeti egylet gyümölcse közelebb is a kecskeméti kiállitáson első rangban tüntettetett ki, igy a kik jó faju gyümölcsöket akarnak tenyészteni, azoknak bátran ajánljuk e faiskola csemetéit.

* **Cluseret ur.** Emlékezhetnek még olvasóink azon testben lélekben megroncsolt emberre, ki oly különös viselettel jár az utczán. Ez az ember okleveles épitész, a maga szakjában ritka, kitünő képességgel bir, s jeles bizonyitványai vannak a külföldi tanintézetektől is; alapos készültségét igazolják remek épitészeti tervrajzai. Elmezavarodása onnan van, hogy a párisi becses müemlékeket a communeisták lerombolták, ez mélyen hatott fogékony lelkére; most is a leghelyesebben beszél ő mindenről addig, mig eszébe nem jutnak a commune garázdálkodásai. Vannak érdekes könyvei, melyek közt van egy darab 300 éves, nyomatott Rómában, ezt még mindig féltékenyen őrzi, s egyedül az akademiának szándékozik hagyományozni.

* **A képzőmüvészeti társulat** három éves tagjai közé városunkból most a kiállitás alatt már három egyén lépett be, u. m. Kapross Gábor, ügyvéd, Szatmári Sándor számvevő és Gondy Károly fényképész. E derék társulat valóban meg is érdemli a pártolást!

* **Peleskei notarius nro 2.** Tegnap egy falusi ember nézegeti az utczán a szinlapot, sokáig tünődik rajta, hol járnak itt a „Lyoni rablógyilkosok"? — ez levén a darab czime. Emberünk csak ott álldogál, mignem arra megy egy nadrágos ember, s attól kérdi: hol lehetne meglátni azokat a rablógyilkosokat? — Este a szinházban, lőn a felelet. De már oda magam is elmegyek — mondja a falusi ember — mert a mi községünkből is elszökött egy pár rabló, hátha ezek közt feltalálom azokat is.

* **A városi börtön** egészen telve van tolvajokkal, kiket a vásár alatt fogdostak be. E vásárra igen nagy számmal jöttek ide a jómadarak, s zsebelték az embereket rendre; tegnap Jenei István alkapitány egy ily zsebmetszőt épen a tetten kapott a komédiasoron; a piaczon pedig egy ember vásznat lopott, s mintán rajta kapták, részegnek tette magát, de csak hamar kijózanitá a börtön hüs levegője.

* **Hamis kártyások.** A vásár alatt nehány izraelita több jó zsebü hitrokont befont

---

TÁRCZA.

A VILÁGTALAN LEÁNYA
vagy
CONCINO CONCINI.

— Franczia regény —

GONZALES EMANUELTŐL.

Folytatás.

A két fiatal festő a burgundinak nyiltszivüségétől meghatva, kezet nyujtott.

— Vajha mindnyájan együtt maradhatnánk, mig Rómába eljuthatunk!

Ez volt mind a háromnak a gondolata.

— Istenemre! — szólt Jakab vidáman, — sajátságos, de igaz, hogy az Alpokon festészek teremnek.

Mig a fiatal emberek a kölcsönös találkozásnak örvendeztek, egy éles hangu érczkürtnek hangját lehete hallani, mely háromszor rövid időköz alatt ismétlődött.

A vajda Armas összerázkódott e hangokra s kérdő tekintetet vetett bandájára, mely azonban a segélyt kérő kürthangokra közönyös maradt.

— Az bizonyosan Gorju uramnak a jeladása volt, — szólt a vajda egy vén banyához, ki mellette a tüznél melegedett. — Az egyiptomi hét csapásra esküszöm, hogy nem vagyok képes a hógörgetegen áthatolni, hogy neki segélyére siessek. Belzebub legyen oltalmára, én nem vagyok képes! Fujjad csak azt a tüzet Miji!

— Azok bizonyosan utasok, kiket a hógörgeteg oda szoritott, — szólt Zorah, karjával megölelvén az ifju nyakát. — Imádkozzunk értök istenhez, ha már egyébként segélyükre nem lehetünk.

— Ugyan miért ne segithetnénk nekik? — szólt tüzzel Callot Jakab. — Valószinüleg nem érte őket a hóomlatag. A helyett, hogy félénk nyulakhoz hasonlóul itt kuczorogjunk, inkább siessünk megmentésükre. Takaritsuk el a nyilástól a havat s ne fujták legyen hiába a szerencsétlenek a segélyért kiáltó jelt.

— Mi szövetkezünk hozzád, — szólt azonnal a másik két festész.

— Hohó, Jakab, te itt maradsz, és önök is, — szólt a vajda. Te Jakab engedelmességgel tartozol nekem, mint a ki táplállak és gongot viselek rád s ha szót nem fogadsz, majd megizleltetem veled korbácsomat.

— Micsoda? Hát ne lenne nekem jogom életemet koczkára tenni — válaszolt Jakab ingerülten, midőn e megalázó fenyegetést hallá.

— Azt tehetnéd ugyan, de szelességed mindnyájunkat veszélybe ejthetne mert e hótömegnek megmozgatása által még nagyobb görgeteg indulhatna meg, mely mindnyájunkat betemetne.

Ezt mondva erős karjával visszatolta az ifjut, hogy megmutassa neki, hogy minden kiszökési kisérlet sikertelen lenne.

— Miután én nem vagyok az egyiptomi király allattvalója, — válaszolt Claude nyugodtan, majd elvégzem én azt mit neked nem szabad, bajtárs; nemes szándékodat én hajtom végre.

— Vade retro Satanas! — kiálta föl a zarándokok feje; — ugyan ki adta neked azt a szerencsétlen eszmét? Azt parancsolom, hogy helyeden maradj; különben számüzünk társaságunkból. Térdelj le egyik zugba és könyörögj, hogy háritson el isten minden veszélyt fejünkről.

Gelée Claude dühöngött s habozott ne szakgassa-e össze zarándok öltönyét. Sajnos, azonban nem volt más meleg gunyával ellátva és neki Rómába kellett utaznia.

— Nos, — szólt Perrier Ferencz — e szerint ugy látszik én leszek oly szerencsés e vállalatot egyedül végezni. Miután én sem a czigánybandához, sem a zarándokok tisztes gyülekezetéhez nem tartozom, azt tehetem, mi nekem tetszik.

Ekkor a világtalannak panaszos hangja üté meg az ifjunak fülét:

— Elfeledted-e már Perrier Ferencz, hogy nekem esküt tevél, miszerint vezetőm leszesz s nem gondolod-e meg, hogy nemcsak saját életedet, de az enyimet is koczkára teszed, ha te azoknak az ismeretleneknek, idegeneknek segélyére sietsz? En nem akadályozlak abban, hogy lelkednek sugalatát követed; te bátor és jószivü vagy; ám eredj és nyujts gyámolitó kart a szerencsétleneknek, kik a mélységben a halállal küzdenek, de jusson eszedbe, hogy ha te Ferencz meghalsz, esküdet megtörted és a szegény világtalan Tristant a hidegnek és éhségnek dobtad áldozatul. Eredj s tégy eleget keresztyéni kötelmeidnek.

Perrier e gyöngéd szemrehányást hallván, habozott szándékának teljesitésével, midőn egyszerre nagy dörej reszketteté meg a barlangot, ujabb hóomla szakadt alá szikladarabokat hömpölygetve magával alá.

— No, most már nincs többé ok a késlekedésre, — szólt Callot Jakab. — A kinek jó szive van, kövessen engem.

— Nagyon helyesen, — szól a vajda, — csakhogy először is a keresztyéneket illeti a segélynyujtás. Mi nem leszünk oly szerénytelenek, hogy tőlök e nagy tisztességet elvonjuk. Önöket illeti jámbor zarándokok, hogy magokat e veszélynek kitegyék. Engedjetek utat czimborák e szent férfiaknak, kiknek még csak lábcsókolására sem vagytok érdemesek.

A zarándokok főnöke epéjét szelid mosoly alá igyekezett rejteni.

— Sátánnak fia, miért akarsz te minket emberbaráti tett örve alatt veszélybe taszitani? Mi Rómába utazunk, hogy ott a szentatya áldását vegyük s mi e szándékunkban semmi ürügy alatt nem fogjuk magunkat akadályoztatni. Ti rajtatok nem fog ki semmi, czigányok! Eredjetek és mentsétek meg azokat a szerencsétleneket. Kétségkivül gazdag és előkelő utasok lesznek azok, kik titeket dus jutalomban részesitenek.

A vajda gonoszul mosolygott s gunyosan válaszolt:

— Itt nemcsak a testről van szó, de a lelket is meg kell menteni. Mi varázslók erre nem vagyunk képesek. Hát nem értenének önök egyébhez, mint hogy a haldoklók tölött gyászdalt énekeljenek? Ugyan kiséreljék meg már egyszer az élőknek is segélyére lenni.

— Ne gyalázz és káromolj minket Belial ivadéka! Isten azt kivánja, hogy mi ellenségeinknek arczunkat és hátunkat is oda tartsuk, — válaszolt a zarándok.

— Óh a jámbor. kegyes férfiak! — gunyolódott a vajda; — ezek bizony csak akkor mutatnak könyörületességet, ha zsebük ugy kivánja és örökösen a vértanuságról papolnak, a nélkül, hogy példát mutatnának.

(Folytatása következik.)

egy itteni vendéglőben; egyik vesztes fél azonban feljelenté az esetet a rendőrségnek, s csakugyan kitünt, hogy a kártyák jegyesek voltak.

A h.-böszörményi 48-as kör zászlószentelése

— 1871. okt. 7. —

(Y) E nap ünnep volt H.-Böszörmény lakóira nézve, s örömnap a nemzetre, midőn látjuk, hogy az 1848-iki nagy eszmék iránt még nem halt ki a lelkesültség a polgárok szivéből; élő bizonyság volt a nap, hogy e honfiak nem tekintik a szabadságharcz küzdelmeit — gyermekjátéknak.

A 48 as kör délelőtt 9 órakor közgyülést tartott, mely után 10 órakor a zászlófelavatási ünnepély kezdődött.

Zászlóanya Csanádi Sándorné volt.

Az ünneplők tömege mintegy 3000 főre mehetett. Ott voltak: Irányi Dániel, Vidacs János, Csanádi Sándor, Csiky Sándor és Patay István országgyülési 48 as képviselők.

Ezeken kivül a debreczeni polgári kör, a nádudvari és b.-ujvárosi népkörök küldöttségileg képviselteték magokat.

Gyönyörü látványt nyujtottak a lelkesült arczok; összegyülési helyül a kör terme előtti tér volt kitüzve, s innen rándult ki a menet, a városon kivül eső kis erdő mellé, az e czélra kijelölt diszitett helyre.

Felavató beszédet Irányi Dániel tartott, mely magvas s ez alkalomra igen kitünő volt, különös figyelmet érdemelt a jeles beszédben a népet oktató és felvilágositó rész.

Üdvözlő táviratokat küldtek, Kiss János, Mednyánszky, Madarász József országgyülési képviselők, továbbá a viski s nagy-károlyi 48-as körök.

Az ünnepélyt közebéd követte, melyen nem hiányoztak a felvillanyzó toasztok. Este tánczvigalom tartatott.

Minden a leghiggadtabb csenddel és kitünő renddel ment véghez.

Szinházi szemle.

= Szombaton okt. 7-én felemelt árak mellett adatott „**Gróf Benyovszky**" opera 3 felv. zenéje Doppler Ferencztől.

A közönség nem igen törte magát a szinházba, bár az előadás megérdemelte volna, mert az igen összevágóan folyt le. Dalfy Tanner, Mándokiné Dalnoki s Dalnokiné mind csinosan énekeltek. Az orosz nemzeti táncz tapsot aratott.

= Vasárnap, okt. 8-án felemelt árak mellett adatott itt először „**A trapezunti herczegnő**" operett Offenbachtól 3 felvonásban. Ez is oly léha mü, mint Offenbachnak majd nem minden ujabb operette. Az előadás zavar nélkül folyt le, leginkább tetszettek Együd, Foltényi, Vizvári Dalnokiné és Vezériné. Részletessebben második előadása alkalmával. Tele ház, nagy hőség.

= Hetfőn, okt. 9-én adatott felemelt árak mellett itt először „**A Lyoni rablógyilkosok**" irták Moreau és Delacons. Roppant irgalmas darab, valódi rém dráma. Rónay kettős szerepét kitünően játszotta. Dózsa, Szakál Rózsa Vizvári, Mándoki, Bercsényi, Együd, Zöldy, egytől egyig igyekezettel müködtek, s az előadás minduntig lekötve tartotta a közönség érdekeltségét. A ház telve volt.

Fővárosi értesitő.

** A polgári házasság nálunk nem lévén behozva, Vörösmarty Mihály kir. táblai ülnök leánya, Ilon k. a. is Bécsbe menekülni kénytelen. A k.-t ugyanis Stirnell Luczián, frankfurti kereskedő veszi nőül, az esküvő (polgári házasság) Bécsben lesz, s a k. a. e tárgyban a pestvárosi hatóságtól kikérte az illető okmányokat.

** Egy váltóhamisitási eset most közbeszéd tárgyát képezi. Ugyanis Szalay Zsigmond igazságügyi miniszteri osztálytanácsosra több rendbeli váltóhamisitás derült ki, melyekre fényes háztartása kényszeritette. A hamisitott váltók öszszegét sokan 80,000 frtra teszik, s többen vannak általa érdekelve. Mondják azonban, hogy Szlávy barátai mindent elkövetnek, hogy az összeget előteremtsék, s a bünügyi eljárást meggátolják.

Belföldi hir.

, Kaposvárról távirják: A somogymegyei gazdasági egyesület által f. hó 14-én megtartani szándékolt terménykiállitás mostoha viszonyok és közbejött akadályok miatt elhalasztatik. Az igazgatóság nevében. Csépán József alelnök.

Legujabb.

— A mai délutáni vonaton megérkeztek az ünnepélyre: Toldy Ferencz, Szigligeti, Szász Károly, Gyulay, Greguss, Szana, Kazár, Mende, Székely, Vajda Viktor, Juhász Gy., Sólyom Fekete Ferencz, Illyés B., Báttaszéky, Winkler, Hory Farkas, Szilágyi István, Norden M. Papp Károly s többen.

— Debreczeni gyep. Második nap.

I. Debreczen város diját 100 aranyat nyerte gr. Szapáry Béla Verbénája. 2-ik gr. Festetics Tassziló Nedori, 3-ik gr. Eszterházy Imre Bajadére.

II. Kis Handicap. 400 ft. dij, nyerte 1-ső Semsey Lajos Milchbruderje 2-ik gr. Forgách Sándor Consideration.

IV. Államdij 300 arany első Captain Blue. Lanschütz, 2-ik hg Rosen Markgraf 3-ik gr. Strekau György Trumph.

V. Vigaszverseny, első nyertes gr. Szapáry Iván Primrose, 2-ik ugyanazé Vanity, 3-ik Blaskovics Miklós Lenkéje.

VI. Gátverseny, 100 arany, első 3 ló közt gr. Festetics Pál Gerléje.

Délutáni posta.

— Zágráb, okt. 9. A károlyvárosi, jaskai, krapinai és portici országgyülési választókerületek kinyilatkoztatták ragaszkodásukat a nemzeti párti képviselők declaratiójához.

— Róma, okt. 9. Sardinia szigetén a személybiztonság napról napra csökken; a rablók valóságos ütközetbe bocsátkoznak a rendőrökkel; gyakorta a kormány-közegek is megtámadtatnak.

— Bécs, okt. 9. A Tagblatt prágai távirata szerint a declaransok klubbjában heves vitafejlődött ki, minthogy a mérsékeltebbek azon aggodalmukat fejezték ki, hogy a csehek roppant követelései a kiegyezés többi hiveinek nagy részét az alkotmánytáborba fogja átterelni. Rieger azon határozott biztositással rekesztette be a vitát, hogy minden okvetlenül meg fog adatni.

A „Debreczen"
eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Bécs, oct. 10. Az uj rektormagnificus székfoglalása alkalmával tüntetés volt a közoktatásügyér ellen, ki az aulát elhagyta. — Beust lelkesedéssel üdvözöltetett.**

= **London, oct. 10. A királyné egészségi állapota veszélytelen, rheumaja alább hagyott.**

= **Brüssel, oct. 10. A lámpagyujtogatók beszüntették a munkát, a lakosság az utczák világitása iránt intézkedéseket tett.**

= **Pest, oct. 10. A buzában gyenge kinálat, a rozs 5—10, az árpa 5 krral emelkedett. A külföldi tudósitások lanyhák.**

KÖZGAZDÁSZAT.

— Piaczunk ma sem igen volt élénk; a közép árak köblönként számitva ezek: tiszta buza 10 frt 60 kr, kétszeres 7 frt, rozs 5 frt 80 kr, tengeri 6 frt 90 kr, árpa 4 frt 20 kr, zab 3 frt 20 kr, köles 6 frt 50 kr, repcze 5 frt 80 kr. — Szalonna 40—42 frt.

Nyilt tér.

Hirdemény.

Tóth Józsefné részére Kalatay A... rástól 523 frt. 42½ kr. s jár. erejéig le... lalt ingóságoknak u. m. kereskedési c... keknek folytatólagos árverelésére ha... időül folyó évi oktober hó 12-ik napj... d. e. 9 órája kitüzetik, annak megemlit... vel, hogy az árverés készpénzfizetés m... lett a N.-Várad-utczai Aranyi-féle há... fog megtartatni. —

Kelt, sz. kir. Debreczen város bi... ságától 1871. oktober hó 9-én.

Ferenczy Aladár
kiküldött.

431 1—2

Végkiárulás!

Schweitzer János
butor-raktárában

Széchenyi-utcza 1819. s... alatt külön-féle szobabutor... a legolcsóbb áron kiár... tatnak.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről oct. 10-ről.

Arany . 5 frt 67 kr. — Ezüst . . 117 frt ...

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁRO...

HIRDETÉSEK.

VERES LÁSZLÓ

Arany, ezüst müves és ékszerész Debreczenben

Ajánlja ujonnan berendezett, arany, ezüst és ékszer üzleti a legjutányosabb ár mellett.

Ugyszinte ajándékul alkalmas tárgyak nagy választékban kaphatók. — Ugyszintén minden ócska arany- és ezüstféléket a lehető legmagasabb árban megveszek és becserélek.

Különösen figyelmébe ajánlom az uraságoknak következő czikkeimet: **Arany gyürük**: 18 karátos aranyból, 3, 4. 5, 6, 7, 8, 9, 10 fttól egész 100 ftig. **Legujabb divatszerinti függők**: 18 karátos aranyból 2—20 frtig. **Igen szép Broche garniturák**: 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26. 28, 30, 40 ftig. **Karékek**: 18 karátos aranyból, 10, 15, 17, 20, 30, 35, 40, 45, 50, 60—65 ftig. **Nöi nyakékek**: igen diszes alakokban, 15, 16, 18, 20—30 ftig. **Medaillonok**: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 frtig. **Férfi óraláncok**: 13 próbás ezüstből. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 frtig. 18 karátos aranyból 20, 30, 35, 40, 50, 60 frtig. **Nöi brochetük**: 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 frtig. **Férfi inggombok**: párja 4, 5, 6, 7, 8 frtig. **Arany keresztek**, 18 karátos aranyból, 2 frt. 50 krtól 3, 4, 5, 6 forintig.

Továbbá, minden itt elő nem sorolt czikkekkel, ugy helyben, mint vidékre, megrendelés utján, jutányos árért szolgálandok, — s mint szintén mindenféle **ékszerek javitását** és **tisztitását** a legrövidebb idő alatt teljesitem.

Üzlet-helyiségem főpiacz, **Szikszay József** ur házában **Rickl József** ur füszerkereskedésével átellenben.

428 2—20

KUBINYI KÁLMÁN

norinbergi és diszáru kereskedő

Debreczenben

a nagyérdemü közönség tudomására juttatja, hogy **személyesen tett bevásárlása után** visszatérve, — raktárát minden szakmájába vágó

legujabb bel- és külföldi czikkekkel

bőven ellátta.

Különösen figyelembe ajánlja ugy ár, mint választékot illetőleg

Férfi divat áru, nöi ékszerek, lovagló szerszámok és petroleum függő és asztali lámpáit stb.

---

179. ARJEGYZÉK

az „ISTVÁN" gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü	16	20
B. Ugyanaz apró szemü . .	16	20
C. Dara középszerü . . .	15	20
O. Királyliszt	15	80
1. Lángliszt	14	20
2. Montliszt	14	60
3. Zsemlyeliszt különös . .	14	20
4. „ „ . . .	13	80
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	13	—
6. Ugyanaz II. rendü . .	11	60
7. Barna kenyérliszt I. rendü	10	60
8. Barna „ II. „	9	40
9. Lábliszt I. rendü zsákkal	7	—
„ Lábliszt I. „ zsáknélkül	6	60
10 „ II. „ zsáknélkül	3	40
11 Buzakorpa zsákkal	2	40
„ „ „ zsáknélkül	2	—
Rozsliszt I. rendü . . .	9	80
Rozsliszt II. rendü . . .	9	—
„ „ III. „ .	7	20
Rozskorpa zsákkal	2	80
„ zsáknélkül	2	40
00 Árpakása	19	—
0. Árpakása	17	—
1. Árpakása	13	—
2. Árpakása	11	—
3. Árpakása	10	—
5. Árpadara	12	—
6. Árpaliszt zsákkal	4	80
„ „ zsáknélkül	4	40

A buza- és rozs-készitmények eladása netto 150 bécsi fonttal, az árpakása netto 100 bécsi fonttal — ingyen zsákba pakolva — történik.

A. B. és C. dara 50 bécsi fontos ingyen zsákokban is kapható.

Simaőrlés mázsánként. .	—	70
Darálás . „ . . .	—	35

Debreczen, 1871. sep. 16.

„AZ ANKER"

élet és járadék biztositó társaság alulirt vezérügynöksége tisztelettel jelenti, miképp főügynökségét

DEBRECZENBEN

tekintetes Fábry Ferencz urra

átruházta.

Ezen főügynökség elfogad mindennemü a társaság alaprajza itten körülirt biztositásokra szóló ajánlatokat, és készséggel szolgál ez ügyben felvilágositással, alaprajzzal, és üzleti kimutatással.

Az „Anker" élet és járadék bizt. társaság magyar- horvát- és tótországi vezérügynöksége.

426 3—3

Réty. Lichtenberg.

Férfi divatterem megnyitása

Debreczenben

Czeglédutcza 2-dik sz. a.

Tisztelettel értesitjük a nagyérdemü helybeli és vidéki közönséget, miszerint egy rég tapasztalt hiányt pótlandók, a helybeli czeglédutczai 2. sz. a. (a pénzügyhatósági) épületben mai napon férfi divattermet nyitottunk meg, melyben a férfi pipere köréhez tartozó czikkek, u. m. nyakkendők, keztyük, nadrágtartók, flanellingek, harisnyák, inggallérok, zsebkendők, shawlok, angol plaidsek, illatszerek, utazó eszközök, ing-gombok, sétabotok, esernyők, különösen pedig:

férfi fehérnemüek és kalapok

legujabb divatu és gazdagon ellátott raktárával, olcsó árak mellett és pontos szolgálattal állunk a n. é. közönség rendelkezésére.

Midőn ezen Pest hasonló szakmáju, első üzletének mintájára felszerelt férfi divattermünket a n. é. közönségnek szives figyelmébe ajánljuk, vagyunk tisztelettel

Rott Lipót és Testvére

Czegléd-utczán 2. sz. a. és Piacz-utczán a takarékpénztári épületben.

Vidéki megrendelések rögtön teljesittetnek.

Árverési hirdetés.

Debreczenváros törvényszékének telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, miszerént felperes, Udvarhelyi Károly mint Bernát Gedeon engedményesse részére alperes Dömök Páltól 1453 aftt 20 kr, s 100 darab arany követelés és járulékai erejéig lefoglalt ingatlanság, mely áll a debreczeni 1738-dik számu telekjegyzőkönyvbe A I alatt Dömök Pál és neje Okolicsányi Eleonora közös tulajdonokul felvett s egészben 2000 a frt becsült péterfia utczai 1157. számu házastelek, kert és 7 hold 1550 □ ö. külső földnek alperest illető felerészéből, folyó évi nov. 6-kán szükség esetére decz. 6-kán dél utáni 3 órakor, a városházánál a telekhivatal helyiségében tartandó végrehajtási árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár a becsérték 1000 afrt.

Az árverelni kivánók által bánatpénzül leteendő 100.

A vétel ár 3 részletben, a leütéstől 2—4 és 6 hónap alatt esedékes 6% kamatával lefizetendő a bánatpénz az első részletbe tudatik.

A többi feltételek alólirt végrehajtónál a telekhivatalban megtekinthetők.

Egyszersmind azok kik a lefoglalt ingatlanságra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek felhivatnak, hogy igénykereseteket jelen hirdetmény közzétételének utolsó napjaitól számitandó 15 nap alatt fent irt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Azon jelzálogos hitelezők pedig, kik nem e hatóság székhelyén laknak, felszóllittatnak, hogy a vételár felosztás alkalmával leendő képviselések végett, e hatóság székhelyén megbizottat rendeljenak, s azok nevét az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok ügyvéd Gyügyei József ur által fognak képviseltetni.

Kelt Debreezenben a városi törvényszék telekkönyvi osztályának 1871. september 29 én tartott ülésébôl. —

430 1—3

Igmándi József
telekkönyvi előadó.

Haszonbérleti hirdetés.

Szabolcs megyében Csegén — ... repesi birtokból 683 hold 1200□öllel... földben és legelőben épületekkel e... 1871. october 1-ső napjától több... bérbe adatik. — Vállalkozni szándé... bővebb felvilágositást nyerhetnek a... pesi kasznárnál. —

371 ...

☞ Tessék elolvasni!

Van szerencsém tudat... nagyérdemü közönséggel... hogy hozzám a legdivatos... s talmi aranyból készült

férfi és női óraláncz...
karpereczekből, mell...
fülbevaló garnitur...

uj szállitmány érkezett, s azok... érd. közönségnek bámulatos ol... árak mellett állanak rendelkezésé...

Árulási hely, „Bika" sz... 14. sz. alatt

2—2

Timendorfer F.,
Bécsből.

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L.betüivel. (Széchenyi -utcza 1814. sz. a.)